

РЕШЕНИЕ

№ 27924

гр. София, 20.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 13.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **10281** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК.

Образувано е по жалба на М. А. Й. срещу отказ № РМЛ24-ГР94-1290/1/ от 19.09.2024г. на секретар на Столична община, район „М.“.

В обстоятелствената част на жалбата са въведени съображения за нищожност и незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с нормите на материалния закон и неговата цел. Изложено е, че покойният А. Т. Й., [дата на раждане] в Република Гърция, починал на 26.06.2024 г. в [населено място], Република Б., е имал постоянно пребиваване на територията на Република Б.. Той по силата на чл.3, ал.2, т.2, б.“а“ от ЗГР е подлежал на вписване в регистъра на населението. Съществували са кумулативните предпоставки за издаване на удостоверение за наследници по см. на чл.10, ал.1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012г., което неоснователно е било отказано от ответника.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. А. Г., който поддържа оспорването на акта и моли за неговата отмяна, както и за връщане на преписката на ответника за извършване на административната услуга. Претендира присъждане на направените по делото разноски, които възлизат на стойност от 510.00 лева, съгласно приложен списък по чл.80 ГПК.

Ответникът – секретар на Столична община, район „М.“ се представлява от юрк. М. Ц., която оспорва жалбата. По същество на спора се сочат доводи за нейната неоснователност и законосъобразност на постановения акт. Излага, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган, в установената форма, при съблюдаване на реда

за провеждане на административното производство и в съответствие с нормата на материалния закон. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в процеса и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по повод подадено от М. А. Й. заявление вх.№ РМЛ24-ГР94-1290/17.09.2024г., за издаване на удостоверение за наследници на починалото лице А. Т. Й., [дата на раждане] в Република Гърция, починал на 26.06.2024 г. в [населено място], Република Б., като гражданин на Република Гърция, за което е съставен акт за смърт № 269/27.06.2024 г. от Община-Д..

Видно от удостоверение за раждане № 234757/16.08.1973г. М. А. Й. е дъщеря на А. Т. Й..

От представеното удостоверение № 15-5630/01.10.2001г. се установява, че А. Т. Й. е бил с постоянен адрес в [населено място],[жк], [жилищен адрес].

Починалото лице е било вписано в регистъра на населението, за което е представен личен регистрационен картон. Съгласно писмо вх. № РМЛ24-ДИ04-305/1/22.08.2024г. на МВР, Дирекция „Миграция“, А. Т. Й., ЕГН [ЕГН] е бил постоянно пребиваващ гражданин на ЕС в Република Б..

С оспорения акт № РМЛ24-ГР94-1290/1/ от 19.09.2024г., секретар на Столична община, район „М.“ е отказал предоставяне на административна услуга на жалбоподателката, представляваща издаване на удостоверение за наследници на А. Т. Й., [дата на раждане] в Република Гърция, починал на 26.06.2024 г. в [населено място], Република Б., като гражданин на Република Гърция.

В мотивите на отказа е изложено, че гражданите на държавите-членки на ЕС не попадат в категорията чужденци на територията на Република Б. по смисъла на ЗЧРБ и Закон за влизането, пребиваването и напускането на Република Б. на гражданите на Европейския съюз, които не са български граждани и членовете на техните семейства. Те са извън кръга на лицата по чл.3, ал.2 ЗГР и не подлежат на вписване в регистъра на населението, поради което не могат да бъдат приложени разпоредбите на Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. А. Т. Й., към момента на смъртта си е бил гражданин на Република Гърция, поради което издаването на удостоверение за наследници не било от компетентността на кмета на СО, район „М.“, като за изготвянето му заявителят трябвало да се обърне към СРС или Посолството на Република Гърция в С..

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, след като от ответника не са представени писмени доказателства за датата на връчването му.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, освен на основанията, посочени от М. А. Й. и

на всички основания по чл.146 АПК, приема следното:

На първо място, актът е постановен от некомпетентен орган. Кметовете на общините са отговорни за гражданската регистрация на територията на общината /чл. 4, ал. 3 от ЗГР/, като въз основа на регистъра на населението общинската администрация издава удостоверения /чл. 24, ал. 1 ЗГР/. По смисъла на чл. 2, ал. 1 на Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. "удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация". С оглед на това и функциите, които са предоставени на кмета на общината по смисъла на чл. 35, ал. 3 ЗГР - длъжностно лице по гражданското състояние на територията на общината, той може да ги възлага с писмена заповед на кметовете на кметствата и кметските наместници в населените места, в които се поддържат регистри на актове за гражданско състояние, и на други длъжностни лица от общинската администрация. От анализа на тези законови разпоредби се налага изводът, че задължението за попълване и поддържане на регистрите на населението, от които се черпи информация, вкл. и с оглед издаване на удостоверения за наследници, е възложено на администрацията на общината, която се ръководи от кмета на общината /района, кметството/ - чл.46, ал.1, т.6 и т.7 от ЗМСМА. Именно кметът на общината е административният орган, постановяващ индивидуални административни актове по реда на ЗГР. В случая, със заповед № РМЛ24-РД09-308/31.05.2024г. на секретаря на район „М.“ не са били делегирани правомощия да разглежда преписки и постановява откази за издаване на удостоверение за наследници. Секретарят на район „М.“ е бил упълномощен да подписва единствено изходящата кореспонденция на отдел „Правно обслужване и човешки ресурси“, отдел „Финанси и бюджет“ и отдел „Административно-информационно обслужване“, но не и да формира волеизявления по ЗГР и Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. Констатира се порок на акта по чл.146, ал.1 от АПК.

На второ място, отказът е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл.59, ал.2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по см. на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висиящия процес.

На трето място, мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/.

Преценката е направена, след като са обсъдени релевантните за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл.35 и чл.36 от АПК, изискващи

индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес, са събрани всички необходими доказателства, извършена е надлежна проверка на същите, но окончателният правен резултат не е в съответствие с приетите фактически установявания. Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството. В случай, че жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

На четвърто място, спорът между страните по делото се свежда до приложението на нормите на материалния закон- чл.146, т.4 от АПК.

Съгласно чл. 1, ал. 3 ЗГР "гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му, в качеството на носител на субективни права като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и др.", като за физическите лица в Република Б. се основава на данните в актовете за тяхното гражданско състояние и на данните в други актове, посочени в закон /чл. 2, ал. 1 ЗГР/. При това получаването на информация за едно физическо лице, вкл. и за неговите наследници, се извършва въз основа на Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН), представляваща национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република Б. и източник на лични данни за тях /чл. 100 ЗГР/.

По смисъла на чл. 9 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. „за удостоверяване на наследниците по закон на починало лице се издава удостоверение за наследници по образец“. Производството по издаването на удостоверения за наследници стартира по заявление на наследниците на лицата, за които се отнася, както и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно. Данните от ЕСГРАОН се предоставят на българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси /чл. 106, ал. 1, т. 1 ЗГР/, като отказът за предоставянето им подлежи на обжалване по реда и условията на АПК /чл. 107 ЗГР/.

Удостоверението за наследници се издава въз основа на данните, съдържащи се в Национална база данни "Население" и Локална база данни "Население", както и на данни от регистрите на актовете за гражданско състояние /чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г./. В регистрите на актовете за гражданско състояние се вписват събитията -раждане, брак и смърт за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани, и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република Б.. В регистъра на населението се вписват: 1. всички български граждани; 2. чужденците, които са: а) получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република Б.; б) (отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.); в) получили статут на бежанец или хуманитарен статут или на които е предоставено убежище в Република Б. /чл. 3, ал. 2 ЗГР/.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г., "удостоверение за

наследници се издава само за лица, които към датата на смъртта си са подлежали на вписване в регистъра на населението и за които има съставен акт за смърт". За да бъде издадено удостоверение за наследници в конкретния случай, следва да се установи, че лицето А. Т. Й., е подлежал на вписване в регистъра на населението и за него има съставен акт за смърт /Решение № 7622 от 15.06.2017 г. по дело № 2428/2017 г., III-то отд. на ВАС на РБ/. Безспорно е обстоятелството, че за това лице е издаден акт за смърт № 269/27.06.2024 г. от Община- Д.. В случая, ответникът е отказал издаване на удостоверение за наследници на А. Т. Й., тъй като същият към момента на смъртта си е бил гражданин на Република Гърция.

Както бе посочено по-горе, в регистъра на населението се вписват чужденци, които са получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република Б. /чл. 3, ал. 2, т. 2, б. "а" от ЗГР/. Установи се от представените по делото писмени доказателства, че лицето А. Т. Й. е гръцки гражданин, получил разрешение за постоянно пребиваване на територията на Република Б.. Вписването на физическо лице по чл. 3, ал. 2, т. 2 ЗГР в регистъра на населението, се изразява в създаване на електронен личен регистрационен картон /чл. 23 във връзка с чл. 26, ал. 3 ЗГР/ въз основа на един от следните документи: 1. разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване, придружено с документи за гражданско състояние, заявление за постоянен адрес и адресна карта за настоящ адрес в тази община; 2. решение за предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут, заявление за постоянен адрес и адресна карта за настоящ адрес в тази община; 3. указ на президента на Република Б. за предоставено убежище; 4. акт за раждане на дете, родено на територията на страната, от родители със статут на бежанец или хуманитарен статут.

Няма спор, че покойният А. Т. Й. е получил постоянно пребиваване по силата на ЗВПНРБГЕСЧТС, поради което е трябвало да бъде вписан в регистъра на населението. Междувпрочем, представен е и личен регистрационен картон /л.45/, видно от който на лицето освен това е бил даден и ЕГН [ЕГН], отразено е семейното му положение /вдoveц/, деца и други данни.

На пето място, на изследване подлежи и разпоредбата на чл. 627е, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 64 от Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година, съгласно която "когато българският съд е международно компетентен съгласно чл. 4, 7, 10 и 11 от Регламент (ЕС) № 650/2012, заявлението за издаване на европейско удостоверение за наследство се подава пред районния съд по последния постоянен адрес на починалия, ако такъв липсва - по последния му адрес в страната, а при липса на адрес в страната - пред Софийския районен съд". Административният орган е приел, че в конкретния случай, заявителят трябва да се обърне към Софийски районен съд, но М. А. Й. не е претендирала издаването на европейско удостоверение за наследство.

В Регламент (ЕС) № 650/2012, в сила от 17 август 2015 г., се създава европейско удостоверение за наследство, което се издава с цел да бъде използвано в друга държава членка и има правните последици, изброени в чл. 69 от Регламент (ЕС) № 650/2012. Удостоверението е предназначено да се използва от наследници, заветници с преки права върху наследството и изпълнители на завещания или управители на наследствено имущество, на които се налага в друга държава членка съответно да докажат правното си положение или да упражнят правата си на наследници или заветници и/или правомощията си на изпълнители на завещания или управители на наследствено имущество /чл. 63, § 1 Регламент (ЕС) № 650/2012/.

В случая, се цели доказване правата на наследник на територията на Република Б., поради което не е необходимо издаването на европейско удостоверение за наследство. Използването на ЕУН не е задължително, поради което то не заменя вътрешните документи, използвани за сходни цели в държавите членки /чл. 62, § 2 и § 3 Регламент (ЕС) № 650/2012/. Европейският законодател е бил изричен при това в чл. 62, § 3 Регламент (ЕС) № 650/2012 - "същевременно, след като бъде издадено за ползване в друга държава членка, удостоверението поражда правните последици, изброени в член 69, и в държавата членка, чиито органи са го издали в съответствие с настоящата глава". Обуславя се извод, че европейското удостоверение за наследство не подлежи на задължително издаване в съответната държава членка, когато целените с него последици, ще настъпят на нейната територия.

В заключение, съдът приема, че **отказ № РМЛ24-ГР94-1290/1/ от 19.09.2024г.** на секретар на Столична община, район „М.“ е нищожен и незаконосъобразен административен акт и поради наличието на основанията по чл.146, т.1 и т.4 АПК, следва да бъде прогласена неговата недействителност. Съжденията на административния орган не са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да изпълнят съдържателно посочената хипотеза на закона. При прилагане на правилата на разпределение на доказателствената тежест в процеса по см. на чл.170 ал.1 АПК, ответникът не доказва изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при постановяване на акта, за да настъпят разпоредените неблагоприятни правни последици за М. А. Й.. Преписката следва да бъде върната за ново произнасяне от компетентния орган с указания за издаване на удостоверение за наследници на А. Т. Й. ЕГН [ЕГН].

При този изход на спора искането на жалбоподателката за присъждане на разноски следва да бъде уважено и да се възстановят същите, които възлизат на стойност от 510.00 лева. За доказването на този размер е представен договор за правна защита и съдействие № 132476/04.10.2024г., както и платежно нареждане за заплатена държавна такса от 14.11.2024г.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл.173, ал.2 и чл.174 АПК, *Административен съд София-град*, II-ро отделение, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на **отказ № РМЛ24-ГР94-1290/1/ от 19.09.2024г.** на секретар на Столична община, район „М.“, по жалбата на М. А. Й..

ВРЪЩА административната преписка, образувана по заявление вх.№ РМЛ24-ГР94-1290/17.09.2024г. на кмета на Столична община, район „М.“, който следва да издаде удостоверение за наследници на А. Т. Й., [дата на раждане] в Република Гърция, ЕГН [ЕГН], починал на 26.06.2024г., съставен акт за смърт № 269/27.06.2024г. от Община- Д..

ОПРЕДЕЛЯ седмодневен срок за произнасяне на ответника, който започва да тече от датата на влизане в сила на съдебното решение.

ОСЪЖДА Столична община, район „М.“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на М. А. Й. ЕГН [ЕГН] от [населено място],[жк], [жилищен адрес] сумата от 510.00 /петстотин и десет/ лева на основание чл.143, ал.1 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република Б..

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.138 АПК.

Съдия: